

219

ZÁKON

ze dne 27. června 2000

o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ (§ 1-7)

§ 1

[Předmět úpravy]

Tento zákon upravuje způsoby a podmínky hospodaření s majetkem České republiky (dále jen „stát“), vystupování státu v právních vztazích, jakož i postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu.

§ 2

[Omezení smluvní volnosti]

(1) Hospodaření s majetkem státu se řídí tímto zákonem a působnost tohoto zákona nelze omezit nebo vyloučit dohodou stran, ¹ pokud zvláštní právní předpis, ² vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo všeobecně uznávaná pravidla mezinárodního práva nestanoví jinak.

(2) Ustanovení odstavce 1 a dále ustanovení § 14 odst. 1, 2, 3 a 4, § 17, 25, § 26 odst. 2 a § 55 odst. 1 věta druhá a třetí platí obdobně i pro správu majetku státu, ³ kterou v rámci stanoveného předmětu činnosti vykonává Pozemkový fond České republiky. ⁴ Podrobnější pravidla pro plnění povinností podle ustanovení § 14 odst. 1 a 3 Pozemkovým fondem České republiky upraví prováděcí právní předpis.

(3) Tento zákon se nevztahuje na úkony a postupy příslušných orgánů, pokud vedou trestní, občanskoprávní, správní nebo jiné obdobné řízení anebo navrhují a schvalují právní předpisy.

§ 262 obchodního zákoníku.

2

Například zákon č. 337/1992 Sb. , o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 199/1994 Sb. , o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 72/1994 Sb. , kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1993 Sb. , o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb. , o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb. , o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb. , o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 17 zákona č. 219/1995 Sb. , devizový zákon, zákon č. 121/2000 Sb. , o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

3

§ 17 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. , o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 183/1993 Sb.

4

Zákon č. 569/1991 Sb. , o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Organizační složky státu

§ 3

[Definice]

(1) Organizačními složkami státu (dále jen „organizační složka“) jsou ministerstva a jiné správní úřady⁵ státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

(2) Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

(3) Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 4 a 51).

(4) Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.

Čl. 79 odst. 1 Ústavy.

§ 4

[Zřizování organizačních složek]

(1) K plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona jménem státu zřídit i ministerstvo (dále jen „zřizovatel“). Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.

(2) Podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas podle odstavce 1 a náležitosti zřizovací listiny organizační složky upraví prováděcí právní předpis.

§ 5

[Změna zřizovací listiny]

(1) Zřizovatel může rozhodnout opatřením (§ 20) o změně zřizovací listiny organizační složky a s tím souvisejících dílčích změnách v jejím předmětu činnosti, organizačním uspořádání a rozsahu majetku státu, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9). Má-li přitom dojít k převodu části organizační složky do jiné organizační složky, může se tato změna týkat pouze organizačních složek zřízených tímž zřizovatelem.

(2) Organizační složka zřízená podle ustanovení § 4 zaniká uplynutím doby, na kterou byla zřízena, anebo opatřením zřizovatele (§ 20), jímž rozhodl o zrušení organizační složky. Práva a závazky státu, které vykonávala organizační složka ke dni svého zániku, vykonává nadále zřizovatel, pokud současně nerozhodne, že výkon těchto práv a závazků převezme jiná organizační složka jím zřízená. Zřizovatel rovněž rozhodne o naložení s dalším majetkem státu, s nímž byla organizační složka ke dni svého zániku příslušná hospodařit (§ 9 a 11); neučiní-li tak, řídí se příslušnost k hospodaření s tímto majetkem ustanovením § 9.

(3) Vznik, změny a zánik organizační složky zřízené podle ustanovení § 4 se oznamují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen sdělit vydavateli potřebné údaje do jednoho měsíce ode dne, kdy ke vzniku, změně nebo zániku organizační složky došlo; rozsah potřebných údajů upraví prováděcí předpis. Oznámení se neprovede, jde-li o organizační složku zřízenou k zajišťování úkolů spojených s obranou a bezpečností státu.

§ 6

[Právní postavení státu]

Pokud stát vystupuje jako účastník právních vztahů, je právnickou osobou.

§ 7

[Jednání jménem státu]

(1) Jménem státu činí právní úkony vedoucí organizační složky, jíž se tyto právní úkony týkají, pokud zvláštní právní předpis nebo tento zákon (§ 28 odst. 2) nestanoví jinak. Vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu mohou činit právní úkony jménem státu se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo příslušného orgánu Senátu.

(2) Vedoucí organizační složky může pro určité právní úkony písemně pověřit jednáním jiného vedoucího zaměstnance této organizační složky. Další zaměstnanci organizační složky mohou jménem státu činit právní úkony pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem organizační složky. Obdobně postupuje vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu.

ČÁST DRUHÁ

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU (§ 8-16)

§ 8

Majetek státu

(1) Majetek státu (dále jen „majetek“) využívá stát zejména

- a) k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí,
- b) k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání. ⁶

(2) Zvláštní zákon stanoví, které věci a jiné hodnoty nezbytné k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smějí být jen ve vlastnictví státu. ⁷

⁶ § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁷

Čl. 11 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Příslušnost

§ 9

[Hospodaření a nakládání s majetkem]

(1) Hospodaření s určitým majetkem přísluší té organizační složce, která je účetní jednotkou a potřebuje jej k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, popřípadě přísluší zřizovateli organizační složky, nerozhodl-li v souvislosti s jejím zánikem (§ 5 odst. 2) o jiném způsobu naložení s majetkem. Není-li dále stanoveno jinak (§ 20), příslušná organizační složka s majetkem rovněž nakládá, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti organizační složky podle odstavce 1, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20). Týkají-li se pochybnosti také příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny nebo Kanceláře Senátu, vydá Ministerstvo financí toto opatření v dohodě s příslušným orgánem Poslanecké sněmovny nebo s příslušným orgánem Senátu. Týkají-li se pochybnosti pouze příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny a Kanceláře Senátu, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20) příslušný orgán Poslanecké sněmovny.

(3) Jednání a rozhodování ve věcech podle odstavce 2 nespadá do pravomoci soudů.

§ 10

[Nejasná příslušnost]

S majetkem,

- a) u něhož při jeho nabytí státem není patrné, které organizační složce přísluší hospodaření s tímto majetkem,
- b) o němž se zjistí, že s ním žádná organizační složka podle tohoto zákona nehospodaří,

hospodaří organizační složky příslušné podle ustanovení § 11; není-li dále stanoveno jinak (§ 20), tyto organizační složky s majetkem rovněž nakládají, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

§ 11

[Příslušnost k hospodaření]

(1) Hospodaření

- a) s majetkem, který v souvislosti s porušením celně právních předpisů anebo na základě těchto předpisů připadl státu ⁸, s propadlými nebo zabavenými výrobky, které jsou předmětem spotřební daně ^{8a}, a dále s dopravními prostředky, které propadly nebo byly zabráný v souvislosti s porušením právních předpisů upravujících správu spotřebních daní ^{8b}, přísluší celním orgánům ^{8c},
- b) s radioaktivními odpady přísluší Správě úložišť radioaktivních odpadů, ⁹
- c) s věcmi propadlými státu z rozhodnutí územního finančního orgánu ¹¹ přísluší územnímu finančnímu orgánu,
- d) s jedinci (exempláři) rostlin a živočichů odebranými podle zvláštních právních předpisů ¹² přísluší Ministerstvu životního prostředí,
- e) s telekomunikační a radiokomunikační technikou, záznamovou technikou, výpočetní technikou a dopravními prostředky, propadlými nebo zabranými v trestním, přestupkovém a jiném obdobném řízení, jakož i s veškerými zbraněmi, střelivem, municí a výbušninami náleží krajskému ředitelství policie ^{9a}, v jehož působnosti se nachází sídlo orgánu, jenž o propadnutí nebo zabrání rozhodl; není-li takového orgánu, přísluší tomu krajskému ředitelství policie ^{9a}, v jehož územní působnosti se věc nachází.

(2) V ostatních případech s majetkem uvedeným v ustanovení § 10 hospodaří Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. ^{15a} Zjistí-li organizační složka uvedená v odstavci 1, že není příslušná hospodařit s určitým majetkem uvedeným v ustanovení § 10, vyrozumí o takovém majetku jinou organizační složku uvedenou v odstavci 1 nebo Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Zjistí-li Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, že v případě určitého majetku uvedeného v ustanovení § 10 přísluší hospodaření organizační složce uvedené v odstavci 1, vyrozumí o takovém majetku tuto organizační složku.

(3) Pokud nelze příslušnost podle předchozích odstavců určit anebo budou-li v jednotlivém případě dány závažné důvody pro změnu příslušnosti organizačních složek uvedených v odstavci 1 nebo 2, určí, popřípadě změní příslušnost Ministerstvo financí na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20); ve výjimečném případě může být takto založena příslušnost i organizační složce neuvedené v odstavci 1 nebo 2. Ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zde platí obdobně.

8

§ 135d zákona č. 353/2003 Sb. , o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

8b

§ 42 zákona č. 353/2003 Sb. , ve znění pozdějších předpisů.

8c

Zákon č. 185/2004 Sb. , o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

9

§ 26 odst. 1 písm. k) zákona č. 18/1997 Sb. , o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů.

11

§ 15 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb. , ve znění zákona č. 255/1994 Sb.

12

Například § 89 zákona č. 114/1992 Sb. , ve znění zákona č. 16/1997 Sb. , § 27 zákona č. 16/1997 Sb. , o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb. , ve znění pozdějších předpisů.

9a

§ 8 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. , o Policii České republiky.

15a

Zákon č. 201/2002 Sb. , o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Nabývání majetku

§ 12

[Nabývání smlouvou]

(1) Je-li majetek nabýván smlouvou, musí být smlouva písemná a s podpisy na jedné listině i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy nevyklučuje zákon anebo povaha právního úkonu, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází. Darovací nebo jinou smlouvu, jíž se bezúplatně převádí ve prospěch státu majetek bez určení příslušné organizační složky (§ 9), uzavírá za stát organizační složka, jejíž příslušnost se určí podle ustanovení § 11.

(2) Darovací nebo jiná smlouva, kterou se do vlastnictví státu bezúplatně nabývá nemovitá věc, která se eviduje v katastru nemovitostí, s výjimkou silničního pozemku nabývaného z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace, jakož i byt nebo nebytový prostor, a smlouva, kterou se ve prospěch státu bezúplatně převádí majetková účast v jiné obchodní společnosti než akciové, vyžaduje schválení Ministerstvem financí.

(3) Za úplatu lze nabývat pouze majetek, který splňuje předpoklady stanovené v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) a příslušné organizační složce (§ 9) bude sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu.

(4) Při úplatném nabývání majetku lze cenu sjednat¹⁶ pouze do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu.¹⁷ Ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. To platí obdobně, je-li majetek nabýván v dražbě.^{17a}

(5) Pokud sjednaná cena překročí výši přípustnou podle odstavce 4 a nejde přitom o nabytí majetku v dražbě^{17a}, je dohoda o ceně neplatná v rozsahu rozdílu, o který sjednaná cena přípustnou výši překročila. Je-li úplatné nabytí majetku předmětem veřejné zakázky podle zvláštního právního předpisu,¹⁸ platí odstavec 4 pouze v případě, má-li být smlouva uzavřena na základě výsledku jednacího řízení bez uveřejnění.

(6) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o úplatném nabytí nemovité věci, bytu nebo nebytového prostoru státem, uzavíraných jím zřízenými organizačními složkami. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

(7) Ministerstva mohou s předchozím souhlasem vlády ve prospěch státu nabývat za úplatu cenné papíry. Ostatní organizační složky nemohou ve prospěch státu nabývat za úplatu ani cenné papíry, ani majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových.

(8) Organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci, bytu nebo nebytového prostoru (dále jen "věc") do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu. Za účelem nákupu nemovité věci v zahraničí pro potřebu zastupitelských úřadů tak lze učinit pouze s předchozím souhlasem Ministerstva financí. Při sjednávání koncesní smlouvy podle zvláštního právního předpisu ^{18a} se věta první a věta druhá nepoužijí.

16

Zákon č. 526/1990 Sb. , o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

17

Zákon č. 151/1997 Sb. , o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

17a

Například zákon č. 26/2000 Sb. , o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb. , občanský soudní řád , ve znění pozdějších předpisů.

18

Zákon č. 40/2004 Sb. , o veřejných zakázkách.

18a

Zákon č. 139/2006 Sb. , o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon).

§ 13

[Nabývání ze zákona]

(1) Stát nabývá majetek též zákonem, ¹⁹ na základě zákona, ²⁰ děděním ze závěti, ²¹ rozhodnutím příslušného orgánu ²² a na základě mezinárodní smlouvy, kterou je stát vázán, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem.

(2) Pokud má být pro nabytí majetku děděním ze závěti založena příslušnost určité organizační složky (§ 9), musí být při ustanovení státu dědicem ²³ tato organizační složka výslovně označena.

(3) Není-li den nabytí majetku státem podle odstavce 1 přímo stanoven, je jím den, kdy o nabytí majetku státem bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto anebo kdy bylo toto nabytí příslušným orgánem pravomocně potvrzeno, ²⁴ popřípadě den, kdy rozhodná skutečnost platně nastala. Nelze-li rozhodný den ani takto určit, je jím den, kdy se příslušná organizační složka (§ 11) ujala výkonu povinností podle tohoto zákona.

19

Například ústavní zákon č. 541/1992 Sb. , o dělení majetku České s Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku, zákon č. 597/1992 Sb. , o zrušení Československého rozhlasu, Československé televize a Československé tiskové kanceláře.

20

Například § 134, 135, 456 a 462 občanského zákoníku, § 52 , 55 a 73 zákona č. 140/1961 Sb. , trestní zákon , ve znění pozdějších předpisů, § 15 a 18 zákona č. 200/1990 Sb. , o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 233 , 296a , 300 , 303 a 315 zákona č. 13/1993 Sb. , ve znění zákona č. 113/1997 Sb. , § 9 odst. 4 zákona č. 227/1997 Sb. , o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), § 8 odst. 3 zákona č. 303/1993 Sb. , ve znění zákona č. 106/1995 Sb. , § 185g zákona č. 99/1963 Sb. , občanský soudní řád , ve znění zákona č. 263/1992 Sb.

21

§ 461 odst. 1 občanského zákoníku.

22

Například § 175u odst. 2 občanského soudního řádu, § 15 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb. , ve znění zákona č. 255/1994 Sb.

23

§ 477 odst. 1 občanského zákoníku.

24

§ 175q odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Základní povinnosti při hospodaření s majetkem

§ 14

[Účelnost a hospodárnost]

(1) Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem. Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku.

(2) Příslušná organizační složka vede majetek v účetnictví a provádí jeho inventarizace podle zvláštních právních předpisů,²⁵ pokud tento zákon (§ 15) anebo jiný zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Příslušná organizační složka pečuje o zachování majetku a jeho údržbu, a pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.

(4) Příslušná organizační složka důsledně využívá všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek v řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku vystupuje za stát jiná než příslušná organizační složka.

(5) Příslušná organizační složka průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, požaduje od dlužníků úroky z prodlení (poplatek z prodlení) ve výši stanovené zvláštním právním předpisem a sjednané smluvní sankce.

(6) U pohledávek, kde peněžité plnění ve prospěch státu ukládá dlužníku zvláštní právní předpis anebo je uložil dlužníku příslušný orgán bez návrhu a přitom nesplnění této platební povinnosti nelze postihnout sankcí podle zvláštního právního předpisu, požaduje příslušná organizační složka od dlužníka úrok z prodlení v roční výši dvojnásobku diskontní sazby stanovené Českou národní bankou a platné k prvnímu dni prodlení, pokud úrok z prodlení v úhrnu přesáhne částku 5 000 Kč.

(7) Stane-li se majetek nepotřebným a o nepotřebnosti rozhodl písemně vedoucí příslušné organizační složky, popřípadě jím písemně pověřený jiný vedoucí zaměstnanec organizační složky, naloží příslušná organizační složka s majetkem způsobem a za podmínek podle tohoto zákona. Za nepotřebný se pro tyto účely považuje zejména majetek, který přesahuje potřeby příslušné organizační složky, anebo majetek, na jehož ponechání státu přestal být veřejný zájem, v případě věcí též takové věci, které pro ztrátu, popřípadě zastarání svých technických a funkčních vlastností nebo pro nepřiměřenou nákladnost provozu nemohou sloužit svému účelu.

25

Například zákon č. 563/1991 Sb. , o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

§ 15

[Určení a soupis majetku]

(1) Majetek uvedený v ustanovení § 10 příslušná organizační složka (§ 11) určí a sepíše neprodleně poté, kdy se o takovém majetku dozvěděla; v případě věcí, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶ současně zajistí, aby byl proveden zápis do katastru nemovitostí. Pro účely provedení záznamu²⁷ do katastru nemovitostí je listinou osvědčující příslušnost organizační složky²⁸ její ohlášení.

(2) Majetek uvedený v odstavci 1 není předmětem rozhodování podle ustanovení § 14 odst. 7 a je třeba jej bez zbytečného odkladu rozmístit u organizačních složek (§ 19), pokud to zvláštní povaha majetku vyžaduje anebo jej tyto potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti. Z těchto důvodů anebo ve veřejném zájmu si může příslušná organizační složka (§ 11) majetek ponechat u sebe. V ostatních případech věci převede do vlastnictví právnických nebo fyzických osob, práva uplatní a další majetek účelně zpeněží v souladu s tímto zákonem. Se zbylým majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, naloží postupem, který upraví prováděcí právní předpis. S majetkem, který stát nabyt v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabránění majetku nebo jeho části^{28a}, se naloží způsobem stanoveným v jiném právním předpise^{28b}.

(3) Majetek podle odstavce 1 vede příslušná organizační složka (§ 11) v operativní evidenci způsobem a za podmínek, které upraví prováděcí právní předpis, a to až do doby konečného naložení s majetkem. Ponechá-li si majetek u sebe podle odstavce 2 věty druhé anebo nepodaří-li se jí s majetkem naložit konečným způsobem do 2 let poté, kdy začala plnit úkoly podle odstavce 1, operativní evidenci ukončí a postupuje podle ustanovení § 14 odst. 2; její příslušnost se pak nadále řídí podle ustanovení § 9.

26

§ 2 odst. 1 a 2 zákona č. 344/1992 Sb. , o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

27

§ 7 zákona č. 265/1992 Sb. , o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.

28

§ 2 odst. 4 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb. , ve znění zákona č. 89/1996 Sb. a zákona č. 220/2000 Sb.

28a

§ 460zd trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.

28b

§ 460zj trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.

§ 16

[Sporné nároky a příslušnost soudů]

(1) Se spornými nároky třetích osob k majetku, který stát nabyt způsoby uvedenými v ustanovení § 13 tohoto zákona, odkáže příslušná organizační složka (§ 11) tyto osoby na soud. Současně je vyzve, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy prokázaly, že svůj nárok u soudu uplatnily. Byla-li podána žaloba, vyčká právní moci rozhodnutí soudu. V případě marného uplynutí této lhůty pokračuje organizační složka v postupu podle ustanovení § 15 odst. 2 tohoto zákona; možnost následného uplatnění nároků třetích osob u soudu tím není dotčena.

(2) Nabude-li stát v důsledku výroku, jímž soud uložil trest propadnutí majetku,²⁹ věci a prostředky, u nichž mohou vzniknout pochybnosti, zda je jich nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený povinen pečovat,³⁰ a jsou-li předpoklady, že by mohla být podána žádost o jejich vynětí,³¹ příslušná organizační složka (§ 11) provádějící trest propadnutí majetku naloží s těmito věcmi a prostředky až po uplynutí 3 měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyt právní moci, a jde-li o věci nebo prostředky, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, po uplynutí jednoho měsíce od doby, kdy k postižení došlo. Byla-li v uvedených lhůtách žádost o vynětí podána, vyčká právní moci rozhodnutí o této žádosti.

(3) Nabude-li stát majetek v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabrání majetku nebo jeho části ^{28a}, příslušná organizační složka (§ 11) naloží s tímto majetkem až po uplynutí 3 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí soudu nebo i před uplynutím této lhůty, byla-li podle jiného právního předpisu ^{31a} soudem vyrozuměna, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části. Byla-li však organizační složka v uvedené lhůtě vyrozuměna soudem o tom, že jej jiný členský stát Evropské unie informoval o důvodu bránícím propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části, naloží s ním až po doručení rozhodnutí soudu vydaného ohledně dotčeného majetku na základě informace jiného členského státu Evropské unie ^{31b}.

28

§ 51 trestního zákona.

30

§ 52 trestního zákona.

31

§ 346 odst. 1 trestního řádu, ve znění zákona č. 558/1991 Sb.

28a

§ 460zd trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.

31a

§ 460zi odst. 5 trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.

31b

§ 460zi odst. 4 trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.

ČÁST TŘETÍ

NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM (§ 17-37)

§ 17

[Náležitosti smlouvy]

Nakládá-li se s majetkem na základě smlouvy, musí mít smlouva písemnou formu a podpisy na jedné listině i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy nevyklučuje zákon anebo povaha právního úkonu, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází.

§ 18

[Zákaz prodeje]

S majetkem uvedeným v ustanovení § 10 nemůže příslušná organizační složka (§11) naložit, s výjimkou prodeje věcí podle § 24 odst. 2 a prodeje živých zvířat, ve prospěch

- a) soudců a přísedících, státních zástupců, příslušníků Policie České republiky, znalců, tlumočnicků a notářů, jakož i zaměstnanců soudů, státního zastupitelství, Policie České republiky a notářských kanceláří,
- b) přednostů a dalších zaměstnanců okresních úřadů, celníků a občanských zaměstnanců celních orgánů, jakož i vedoucích a dalších zaměstnanců jiných organizačních složek příslušných hospodařit s majetkem podle ustanovení § 11,
- c) starostů, zástupců starosty, tajemníků a dalších zaměstnanců příslušných obecních úřadů ³² a obdobně příslušných úřadů měst a městských částí,

jakož i osob jim blízkých, ³³ pokud se osoby uvedené pod písmeny a) až c) v jednotlivých případech podílely na úkonech souvisejících s nabytím takového majetku státem a na hospodaření s ním.

32

§ 13 zákona č. 102/1992 Sb. , kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb. , kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník .

33

§ 116 občanského zákoníku.

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami

§ 19

[Zápis]

(1) Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje na základě zápisu. Náležitosti zápisu, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla pro nakládání s majetkem mezi organizačními složkami upraví prováděcí právní předpis.

(2) Nakládají-li organizační složky podle odstavce 1 s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky, ²⁶ zajistí též, aby byl proveden záznam ²⁷ do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 1 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky. ²⁸

(3) Příslušné organizační složky (§ 9 a 11) nakládají s majetkem ve prospěch právnických a fyzických osob podle dalších ustanovení tohoto zákona teprve poté, neprojeví-li o majetek ani na základě širší nabídky zájem jiná organizační složka. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojevíly zájem jiné organizační složky ani jiné právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.

28

§ 2 odst. 1 a 2 zákona č. 344/1992 Sb. , o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

27

§ 7 zákona č. 265/1992 Sb. , o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.

28

§ 2 odst. 4 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb. , ve znění zákona č. 89/1996 Sb. a zákona č. 220/2000 Sb.

§ 20

[Jednostranné opatření]

(1) Pokud to tento zákon připouští, lze s majetkem nakládat také jednostranným opatřením. Opatření je vždy písemné. Musí obsahovat určení organizačních složek, kterých se týká, jakož i určení majetku, s nímž se nakládá, a musí v něm být stanoven den, jímž nastávají účinky opatření. Opatření se doručuje dotčeným organizačním složkám a jejich zřizovatelům, a nakládá-li se jím s věcí, která se eviduje v katastru nemovitostí České republiky, ²⁶ rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu.

(2) Opatření podle odstavce 1 mohou vydávat zřizovatelé organizačních složek při výkonu funkce zřizovatele podle tohoto zákona a příslušné orgány Poslanecké sněmovny a Senátu v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9).

(3) Ministerstvo financí může vydat opatření podle odstavce 1 v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9 a 11) nebo v rámci kontroly (§ 49 odst. 5); opatření musí obsahovat odůvodnění.

(4) Na vydání opatření podle tohoto zákona se nevztahují předpisy o správním řízení³⁴ a opatření nepodléhají přezkoumání soudem.

(5) Opatření podle tohoto zákona se pro účely katastrálních právních předpisů²⁷ považuje za rozhodnutí státního orgánu.

28

§ 2 odst. 1 a 2 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

34

Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

27

§ 7 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.

Převody vlastnictví

§ 21

[Trvale nepotřebné věci]

(1) Nejde-li o prodej zboží v obchodě nebo jiný smluvní převod v rámci stanoveného předmětu činnosti, lze do vlastnictví právnické nebo fyzické osoby převést smlouvou věc pouze za podmínek uvedených v ustanovení § 22 až 24 a jen tehdy, je-li tato věc pro stát trvale nepotřebná (§ 14 odst. 7, § 19 odst. 3).

(2) Ze závažných důvodů a po předchozím vyjádření Ministerstva financí může vláda povolit výjimku z podmínky trvalé nepotřebnosti podle odstavce 1. Tím není dotčen postup podle ustanovení § 22 odst. 1 a 2; ustanovení § 22 odst. 3 až 6 a § 23 se však nepoužijí.

§ 22

[Cena věci]

(1) Při úplatném převodu věci se cena sjednává¹⁶ nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.³⁵ Zásady postupu při zjišťování zájemců o koupi, nepůjde-li o přímý prodej vybrané osobě, upraví prováděcí právní předpis.

(2) Bezúplatně lze věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(3) Schválení Ministerstvem financí vyžaduje smlouva o převodu nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, jakož i smlouva o převodu bytu a nebytového prostoru, nejde-li o převod

- a) pozemku zastavěného stavbou pro bydlení nebo stavbou pro individuální rekreaci³⁶ ve vlastnictví nabyvatele a pozemku na něj navazujícího do výměry nepřesahující v souhrnu 1000 m² tomuto nabyvateli, anebo samostatný převod pozemku zastavěného jednotlivou nebo řadovou garáží ve vlastnictví nabyvatele,
- b) spoluvlastnického podílu ve prospěch spoluvlastníka na základě předkupního práva^{36a} anebo spoluvlastnického podílu na pozemku ve prospěch vlastníka bytu nebo nebytového prostoru podle zvláštního právního předpisu³⁷,
- c) nemovité věci podle odstavce 4,
- d) pozemku podle odstavce 5, anebo stavby nacházející se na takovém pozemku,
- e) společného zařízení realizovaného v rámci pozemkových úprav³⁸,
- f) pozemku směřovaného za účelem nabytí pozemku jiného vlastníka,
- g) nezastavěného pozemku ve výměře nepřesahující 100 m², pokud tento pozemek nenavazuje na žádný

další pozemek převáděný témuž nabyvateli,

- h) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso silnice, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a} ve vlastnictví kraje, nebo těleso místní komunikace, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a} ve vlastnictví obce, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce, anebo pozemku určeného pravomocným územním rozhodnutím k vybudování silnice nebo místní komunikace, jejímž vlastníkem má být podle zvláštního právního předpisu^{38a} kraj nebo obec, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce,
- i) silničního pozemku, u kterého z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace dochází k převodu do vlastnictví osoby, která má být podle zvláštního právního předpisu^{38a} vlastníkem pozemní komunikace se změněnou kategorií nebo třídou,
- j) **zrušeno**

(4) Schválení Ministerstvem kultury vyžaduje smlouva o převodu movité a nemovité věci prohlášené za kulturní památku s výjimkou silničního pozemku podle odstavce 3 písm. i) a smlouva o převodu sbírky muzejní povahy.

(5) Schválení Ministerstvem životního prostředí vyžaduje smlouva o převodu pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu s výjimkou silničního pozemku podle odstavce 3 písm. i) a smlouva o převodu stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí, pokud se nachází na pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu, nejde-li o smlouvu podléhající schválení podle odstavce 4.

(6) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o převodu movitých věcí nepodléhajících schválení podle odstavce 4, pokud je uzavírají jím zřízené organizační složky a nejde přitom o postup podle ustanovení § 15 odst. 2. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

(7) Schvalování smluv podle odstavců 3, 4 a 5 nevyžadují smlouvy uzavírané Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových^{15a}.

16

Zákon č. 526/1990 Sb. , o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

35

Například § 1 odst. 6, § 3 a násl. zákona č. 526/1990 Sb.

36

§ 3 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 137/1998 Sb. , o obecných technických požadavcích na výstavbu.

36a

§ 140 občanského zákoníku.

37

§ 21 zákona č. 72/1994 Sb. , ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

38

§ 9a odst. 4 zákona č. 284/1991 Sb. , o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění zákona č. 38/1993 Sb.

38a

§ 9 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb. , o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.

15a

Zákon č. 201/2002 Sb. , o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

§ 23

[Schválení vládou]

Při převodu věci mající strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu si může schválení podle ustanovení § 22 odst. 3, 4 a 5 tohoto zákona vyhradit vláda.

§ 24

[Organizační složky]

(1) Organizační složka nemůže jako pronajímatel uzavřít smlouvu o poskytnutí věci za úplatu do užívání, spojenou se smlouvou o následném převodu vlastnictví této věci, a nemůže uzavřít smlouvu o prodeji podniku nebo jeho části.³⁹

(2) Při prodeji věci ve veřejné dražbě postupuje podle zvláštního právního předpisu;⁴⁰ tím není dotčeno ustanovení odstavce 1 ani ustanovení § 21 odst. 2, § 22 odst. 3, 4, 5, 6 a § 23.

³⁹

§ 476 a násl. obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁰

Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.

Jiné způsoby nakládání

§ 25

[Zástavní právo]

K věci nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

§ 26

[Věcná břemena]

(1) Nemovité věci lze v nezbytném rozsahu smluvně zatížit věcným břemenem pro účely zřízení nebo provozu sítě technického vybavení⁴¹ a veřejně prospěšné stavby,^{41a} popřípadě k zajištění nezbytného přístupu vlastníka k jeho stavbě. V ostatních případech může ze závažných důvodů výjimku povolit Ministerstvo financí.

(2) Věcné břemeno se sjednává za úplatu a pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce nebránilo ve výkonu její činnosti.

⁴¹

§ 3 písm. k) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

^{41a}

§ 108 stavebního zákona.

§ 27

[Přenechání do užívání]

(1) Věc nebo její část, kterou organizační složka dočasně nepotřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, lze přenechat do užívání právnické nebo fyzické osoby. Obdobně lze postupovat v případě, že tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží.

(2) Užívání podle odstavce 1 lze sjednat ⁴² pouze na dobu určitou v trvání nejdéle 8 let pro jednoho uživatele. Pokud jsou podmínky podle odstavce 1 splněny i nadále, lze užívání témuž uživateli prodloužit anebo sjednat znovu, avšak opět pouze na dobu v trvání nejdéle 8 let. Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, ⁴³ musí smlouva obsahovat ujednání o možnosti ukončit uživatelský vztah výpovědí a rovněž odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti anebo pokud přestanou být plněny podmínky podle odstavce 1.

(3) V případě užívání podle odstavce 1 nesmí být nájemné sjednáno v nižší částce, než kterou jako nejvyšší možné nájemné stanoví zvláštní právní předpis, ⁴⁴ není-li nájemné upraveno zvláštním právním předpisem, sjedná se nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Bezúplatné užívání lze sjednat jen s osobami, které se nezabývají podnikáním ^{44a}, a pouze k zajištění výkonu státní správy v přenesené působnosti anebo pro účely sociální, humanitární, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, vzdělávací, vědecké, kulturní, sportovní a tělovýchovné, ochrany přírody a péče o životní prostředí a práce s dětmi a mládeží.

(4) Výjimku z důvodů pro přenechání věci nebo její části do užívání, stanovených v odstavci 1, z podmínek doby užívání stanovených v odstavci 2 a dále z okruhu uživatelů a účelu užívání stanovených pro případ bezúplatného užívání v odstavci 3 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(5) Souhlas pronajímající organizační složky s přenecháním věci nájemcem do podnájmu vyžaduje schválení zřizovatele, a nemá-li organizační složka zřizovatele, schválení věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, schválení Ministerstva financí, pokud si takové schvalování zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí. To platí obdobně v případě, sjednává-li organizační složka s vypůjčitelem možnost přenechat věc za úplatu k užívání jinému.

42

§ 659 a násl., § 663 a násl. občanského zákoníku.

43

§ 685 odst. 1, § 711 odst. 1 občanského zákoníku.

§ 9 odst. 2 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů.

44

§ 10 zákona č. 526/1990 Sb.

44a

§ 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

Účast státu v jiných právnických osobách

a sdruženích

§ 28

[Akciové společnosti]

(1) Stát může založit obchodní společnost nebo se účastnit jejího založení pouze ve formě akciové společnosti. ⁴⁵ Stát může být akcionářem i akciové společnosti, kterou nazaložil nebo jejíhož založení se nezúčastnil; pro nabývání akcií platí ustanovení § 12 a 13. K založení akciové společnosti nebo účasti na jejím založení je zapotřebí předchozí souhlas vlády; vláda současně stanoví, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele.

(2) Jménem státu funkci zakladatele akciové společnosti vykonává a majetek do takové společnosti vkládá ministerstvo. Pro tyto účely ministerstvo použije majetek, se kterým je příslušné hospodařit ono samo, anebo na základě svého opatření (§ 20) majetek, s nímž je příslušná hospodařit organizační složka jím zřízená (§ 4). Práva akcionáře v založené akciové společnosti jménem státu vykonává vládou písemně pověřený zaměstnanec zakládajícího ministerstva; postupuje přitom v souladu s právními předpisy a podle písemných pokynů ministra, jemuž o své činnosti podává v jím určených pravidelných intervalech písemné zprávy.

(3) Do obchodních společností lze majetek vkládat a s majetkovými účastmi státu v obchodních společnostech lze nakládat pouze s předchozím souhlasem vlády; tím není dotčeno ustanovení § 37 odst. 3. Stane-li se majetková účast v obchodní společnosti součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo ji stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s ní příslušná organizační složka (§ 9, 11) v souladu s tímto zákonem.

45

Obchodní zákoník.

§ 29

[Obecně prospěšné společnosti]

Založit obecně prospěšnou společnost⁴⁶ a zřídit nadaci nebo nadační fond⁴⁷ anebo účastnit se na takovém založení a zřízení může stát jen s předchozím souhlasem vlády. Vláda současně stanoví, které ministerstvo bude jménem státu vykonávat funkci zakladatele, popřípadě zřizovatele. Ustanovení § 28 odst. 2 věty druhé se použije obdobně.

46

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

47

Zákon č. 227/1997 Sb.

§ 30

[Družstva]

(1) Stát se nemůže zúčastnit založení družstva⁴⁸ nebo občanského sdružení^{48a} ani do něj vstoupit anebo členství v něm nabýt převodem, ani se neúčastní jeho zřízení a nemůže uzavřít smlouvu o tichém společenství.⁴⁹ Smlouvu o sdružení⁵⁰ lze uzavřít pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(2) Stát se může zúčastnit založení zájmového sdružení právnických osob⁵¹ anebo se stát jeho členem, pokud se prostřednictvím tohoto zájmového sdružení zapojí do činnosti mezinárodních a nadnárodních nevládních organizací. Zakladatelská a členská oprávnění pro tyto účely po předchozím souhlasu vlády vykonává příslušná organizační složka (§ 9), jejíž působnost nebo stanovený předmět činnosti věcně souvisí s předmětem činnosti zájmového sdružení.

(3) Stanou-li se práva vyplývající z členství a smluv podle odstavců 1 a 2 součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo je stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s nimi příslušná organizační složka (§ 9 a 11) v souladu s tímto zákonem.

48

§ 221 a násl. obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 142/1996 Sb.

48a

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

49

§ 673 a násl. obchodního zákoníku.

50

§ 829 občanského zákoníku.

51

§ 20f a násl. občanského zákoníku.

**Nakládání s pohledávkami, jinými právy,
cennými papíry a ostatními majetkovými hodnotami**

§ 31

[Plnění ve splátkách]

(1) Plnění ve splátkách lze sjednat pouze výjimečně, pokud budoucí dlužník předem prokáže schopnost svůj závazek včas splnit a nebude ani z jiných okolností zřejmé, že splnění závazku je tímto ujednáním ohroženo. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek.⁵²

(2) Ze závažných důvodů lze dohodnout s dlužníkem splátky i u splatného dluhu. Dluh přitom musí být dlužníkem písemně uznán co do důvodu a výše, popřípadě přiznán pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek,⁵² jakož i to, že dlužník bude ve splátkách plnit též úroky z prodlení⁵³ a že stát je v případě prokazatelného zlepšení majetkových poměrů dlužníka oprávněn od ujednání o dalších splátkách odstoupit.⁵⁴

52

§ 565 občanského zákoníku.

53

§ 521 občanského zákoníku.

54

§ 48 občanského zákoníku.

§ 32

[Postoupení pohledávek]

Postoupit pohledávku⁵⁵ právnické nebo fyzické osobě lze zásadně jen za úplatu. Pokud sjednaná cena nedosahuje alespoň 60 % jmenovité hodnoty postupované pohledávky včetně příslušenství, popřípadě postupuje-li se pohledávka bezúplatně, lze pohledávku postoupit jen se schválením zřizovatele, a nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, se schválením věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, Ministerstva financí. To platí i v případě, má-li být pohledávka předmětem veřejné dražby podle zvláštního právního předpisu.⁴⁰

55

§ 524 a násl. občanského zákoníku.

40

Zákon č. 26/2000 Sb. , o veřejných dražbách.

§ 33

[Poměrné uspokojení]

Na poměrné uspokojení pohledávky je možno přistoupit pouze v rámci reorganizace nebo při oddlužení⁵⁶.

56

Zákon č. 182/2006 Sb. , o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 34

[Prominutí dluhu]

(1) S dlužníkem, je-li fyzickou osobou, lze na jeho žádost dohodnout, že se mu dluh zcela nebo zčásti promíjí, ⁵⁷ odůvodňují-li to tíživé sociální poměry dlužníka.

(2) Prominout nelze dluh, který vznikl v souvislosti s trestnou činností dlužníka anebo má-li dlužník z jakéhokoliv důvodu pohledávku vůči státu, pokud sám do výše svého dluhu nepřistoupí k jejímu prominutí, anebo má-li dlužník majetek, z něhož lze dosáhnout uspokojení pohledávky státu.

(3) Výjimku z odstavců 1 a 2 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(4) V případě prominutí ⁵⁷ dluhu vzniklého porušením podmínek smlouvy o poskytnutí státního příspěvku na individuální bytovou výstavbu ^{57a} neplatí ustanovení odstavců 2 a 3. Tento dluh lze prominout i z jiných důvodů než z důvodů uvedených v odstavci 1, nelze však prominout dluh vzniklý v souvislosti s trestnou činností nebo dluh u dlužníka, který má pohledávku vůči státu.

57

§ 574 občanského zákoníku.

57a

Například vyhláška č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů.

§ 35

[Opuštění od vymáhání]

(1) Od vymáhání pohledávky lze jednostranně upustit, jestliže

- a) dlužník zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na jeho dědicích, nebo
- b) dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit a přitom se pohledávka promlčela, nebo nelze prokázat, že pohledávka trvá, anebo nelze prokázat její výši a není podklad pro to, aby soud nebo jiný orgán určil výši podle úvahy, nebo
- c) je ze všech okolností případu zřejmé, že další vymáhání pohledávky by nebylo úspěšné.

(2) Lze rovněž upustit od vymáhání pohledávky, jejíž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje 1 000 Kč a dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit. U téhož dlužníka lze v průběhu jednoho kalendářního roku upustit od vymáhání takové pohledávky jen jednou, ledaže by součet jmenovitých hodnot takových pohledávek včetně příslušenství, od jejichž vymáhání již bylo nebo má být opuštěno, nepřesáhl 1 000 Kč.

(3) Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozumívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká.

§ 36

[Schválení ministerstvem]

(1) Právní úkony podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1 vyžadují schválení Ministerstvem financí, pokud jmenovitá hodnota jednotlivé pohledávky (dluhu) včetně příslušenství přesahuje 500 000 Kč.

(2) U pohledávek, jejichž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje částku uvedenou v odstavci 1, si může schvalování právních úkonů podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1 zcela nebo zčásti vyhradit zřizovatel. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

§ 37

[Zástavní právo]

(1) K pohledávce nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

(2) Pro nakládání s nepeněžitými pohledávkami, jinými právy a majetkovými hodnotami platí předchozí ustanovení obdobně, pokud to jejich povaha připouští anebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Pro účely postupu podle ustanovení § 32, 35 a 36 se vychází z ocenění podle zvláštního právního předpisu.¹⁷

(3) Pro převody cenných papírů platí přiměřeně ustanovení § 21 odst. 1 a § 22 odst. 1 a 2; tím není dotčeno ustanovení § 28 odst. 3 věta první, nejde-li o převod cenných papírů v rámci postupu podle ustanovení § 15 odst. 2. Nelze uzavírat smlouvy o půjčce a o zastavení cenných papírů, jejichž majitelem je stát, ani převádět jeho práva ze smluv o převodu cenných papírů podle zvláštního právního předpisu.⁵⁸

17

Zákon č. 151/1997 Sb. , o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

58

§ 14, 15, 16a a § 39 a násl. zákona č. 591/1992 Sb. , o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ (§ 38-50)

Závazky

§ 38

[Nositel závazku]

Závazky vzniklé z činnosti organizačních složek jsou závazky státu. Závazek v účetnictví vede a jménem státu jako nositele závazku závazek plní ta organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl nebo s ní souvisí, anebo které přísluší hospodařit (§ 9 a 11) s majetkem, s nímž závazek souvisí. Nelze-li v případě peněžitého závazku organizační složku takto určit a nemá-li plnit tyto úkoly po zániku organizační složky ani její zřizovatel (§ 5 odst. 2), zabezpečuje tyto úkoly Ministerstvo financí.

§ 39

[Sjednávání a přijímání závazků]

(1) Stát může přijímat a sjednávat závazky anebo uznávat vůči němu uplatněné nároky pouze v rozsahu a za podmíněk, které odpovídají povaze státem plněných úkolů a vykonávaných činností. Pokud by v důsledku smluvního přijetí závazku nebo uznání práva, které nevzniklo ze zákona stát mohl pozbýt, popřípadě by pozbyl anebo naopak nenabyl majetek, jehož převod či jiné zcizení je podle tohoto zákona vázáno na povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas, lze tyto úkony učinit pouze s povolením výjimky, schválením nebo s předchozím souhlasem. Ustanovení § 44 zde platí obdobně.

(2) Podle odstavce 1 druhé a třetí věty se postupuje rovněž v případě smíru uzavíraného před soudy a jinými orgány, při odmítnutí dědictví a při vypořádání dědictví dohodou . Ustanovení odstavce 1 druhé a třetí věty se nepoužije, dochází-li k vydání věci anebo jinému vypořádání restitučních nároků postupem podle zvláštních právních předpisů.⁵⁹

59

Například zákon č. 87/1991 Sb. , o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb. , o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

§ 40

[Uzavření budoucí smlouvy]

(1) Stát se může zavázat k uzavření budoucí smlouvy⁶⁰ nebo k provedení jiného úkonu, pokud sjednaný obsah budoucí smlouvy nebo takový úkon je v souladu s tímto zákonem a platné uzavření budoucí smlouvy nebo provedení úkonu není podmíněno povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem podle tohoto zákona.

(2) Další pravidla zavazování státu, jakož i poskytování státních záruk upravuje zvláštní právní předpis.

⁶⁰ Například § 50a občanského zákoníku, § 289 a násl. obchodního zákoníku.

§ 41

[Přechod a zánik závazků]

(1) Pokud stát nabyl majetek způsoby uvedenými v ustanovení § 13, závazky předchozího majitele na stát nepřecházejí a zástavní práva k věcem a právům, které stát takto nabyl, okamžikem přechodu na stát zanikají, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis,⁶¹ rozhodnutí příslušného orgánu nebo mezinárodní smlouva, kterou je stát vázán.

(2) Případně-li dědictví státu a stát odpovídá za přiměřené náklady pohřbu zůstavitele,⁶² považují se tyto náklady za přiměřené nejvýše v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem.⁶³

⁶¹ Například § 470 a 472 občanského zákoníku.

⁶²

§ 470 a 472 občanského zákoníku.

⁶³

§ 37 nařízení vlády č. 108/1994 Sb. , kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

§ 42

[Zánik započtením]

(1) Pohledávka dlužníka za státem zaniká započtením tehdy, kryje-li se vzájemně s pohledávkou, s níž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, která má plnit závazek státu (§ 38) odpovídající pohledávce dlužníka.

(2) Započtení proti pohledávce státu je přípustné pouze na základě dohody, nestanoví-li zvláštní právní předpis, že započtení proti pohledávce státu je vyloučeno.

§ 43

[Konkurs a vyrovnání]

(1) Majetek, se kterým hospodaří příslušné organizační složky (§ 9 a 11), nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle zvláštního právního předpisu.⁵⁶

(2) Výkon rozhodnutí ukládajícího státu zaplacení peněžité částky lze vést na majetek, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl, anebo které přísluší hospodařit s majetkem, s nímž závazek souvisí; to platí obdobně v případě veřejné dražby.⁴⁰ Nepostačuje-li tento majetek k uspokojení oprávněné osoby, lze výkon rozhodnutí ve zbytku provést příkázáním pohledávky z účtu Ministerstva financí.

56

Zákon č. 182/2006 Sb. , o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

40

Zákon č. 26/2000 Sb. , o veřejných dražbách.

Postup při povolování výjimek,

schvalování a poskytování předchozích souhlasů

§ 44

[Povolování výjimek]

(1) Výjimky se povolují a schválení a předchozí souhlas podle tohoto zákona se poskytují pouze pro jednotlivé případy a jsou součástí projevu vůle a právního úkonu státu (§ 7). Na toto rozhodování se nevztahují předpisy o správním řízení³⁴ a učiněná rozhodnutí nepodléhají přezkoumání soudem.

(2) O povolení výjimky (§ 21 odst. 2, § 26 odst. 1, § 27 odst. 4 a § 34 odst. 3), schválení (§ 12 odst. 2 a 6, § 22 odst. 3 až 6, § 23, § 27 odst. 5, § 32 a 36) i předchozím souhlasu (§ 4 odst. 1, § 12 odst. 4, 7 a 8, § 28 odst. 1, § 28 odst. 3 , § 29 a § 30 odst. 2) se rozhoduje písemně a na základě zdůvodněné a doložené žádosti příslušné organizační složky (§ 9 a 11). Má-li organizační složka svého zřizovatele anebo spadá pod věcně příslušný ústřední správní úřad, předkládá její žádost se svým vyjádřením tento zřizovatel nebo ústřední správní úřad.

(3) Výjimka se povoluje a schválení se poskytuje k již uzavřené smlouvě nebo jinému provedenému právnímu úkonu, pokud to jeho povaha nebo zvláštní právní předpisy nevyklučují. V případě veřejné dražby⁴⁰ se výjimka povoluje a schválení se poskytuje před navržením dražby, popřípadě před uzavřením smlouvy o provedení dražby.

(4) Povolení výjimky, schválení i předchozí souhlas jsou podmínkou platnosti⁶⁴ právního úkonu, k němuž se poskytují.

(5) Povolenu výjimku, schválení a daný předchozí souhlas lze dodatečně odejmout anebo pro ty účely stanovené podmínky změnit pouze v případech, kdy po rozhodnutí v uvedených věcech vyjdou najevo závažné skutečnosti, které nebyly známy v době rozhodování a měly by na původní rozhodování podstatný vliv. Tak lze postupovat pouze do doby, než nastanou účinky právního úkonu.

34

Zákon č. 71/1967 Sb. , o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

40

Zákon č. 26/2000 Sb. , o veřejných dražbách.

64

§ 39 občanského zákoníku, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

§ 45

[Splnění podmínky]

(1) Je-li platnost právního úkonu, popřípadě opatření podle tohoto zákona podmíněna povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem té organizační složky, která právní úkon, popřípadě opatření činí, považuje se podmínka bez dalšího za splněnou; ustanovení § 44 odst. 5 se nepoužije.

(2) Pokud si zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí schvalování právních úkonů podle ustanovení § 12 odst. 6, § 22 odst. 6, § 27 odst. 5 nebo § 36 odst. 2, je povinen zabezpečit předem oznámení o tom v Ústředním věstníku České republiky. Vyhradí-li si podle ustanovení § 23 v jednotlivém případě schválení vláda, učiní tak předem usnesením.

Odpovědnost za škodu a za dodržování povinností

při hospodaření s majetkem

§ 46

[Odpovědnost státu]

Škoda vzniklá v důsledku postupů a rozhodování při hospodaření s majetkem podle tohoto zákona není škodou způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. ⁶⁵ Odpovědnost státu za tuto škodu se řídí zvláštními právními předpisy.

Zákon č. 82/1998 Sb. , o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb. , o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

§ 47

[Povinnosti fyzických osob]

(1) Fyzické osoby, které z titulu svých funkcí nebo pracovního zařazení v organizačních složkách a v Pozemkovém fondu České republiky ⁴ anebo z titulu pověření vykonávat jménem státu jeho práva akcionáře činí právní a jiné úkony týkající se majetku a plní další úkoly stanovené tímto zákonem, jsou povinny provádět tuto činnost s odbornou péčí a postupovat podle tohoto zákona, dalších právních předpisů a vnitřních předpisů, jimiž se hospodaření a nakládání s majetkem, popřípadě jeho správa řídí.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 odpovídají za porušení stanovených povinností a za škodu, která tím státu vznikla, v rozsahu trestněprávních, pracovněprávních a občanskoprávních předpisů. Tím není dotčeno uplatňování odpovědnosti a sankcí vůči organizačním složkám podle zvláštních právních předpisů.

(3) Smluvním přenesením výkonu činností uvedených v odstavci 1 na jinou osobu se odpovědnosti podle odstavce 2 nelze zprostit.

Zákon č. 569/1991 Sb. , o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola

§ 48

[Orgány kontroly]

(1) K ontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy a vnitřními předpisy při hospodaření s majetkem a při jeho správě u organizačních složek a Pozemkového fondu České republiky ⁴ provádějí věcně příslušné ústřední správní úřady a zřizovatelé těchto organizačních složek; není-li jich, provádí kontrolu Ministerstvo financí (dále jen "kontrolní orgány"). Nejvyšší kontrolní úřad podléhá kontrole podle zvláštních právních předpisů.

(2) Kontrolu v rámci organizační složky nebo Pozemkového fondu České republiky provádějí kontrolní útvary, popřípadě dozorčí orgány (dále jen „kontrolní útvary“).

(3) Kontrolní orgány provádějí v rozsahu podle odstavce 1 též kontrolu činnosti kontrolních útvarů. Ministerstvo financí metodicky řídí, usměrňuje a kontroluje ostatní kontrolní orgány a jejich prostřednictvím i kontrolní útvary.

Zákon č. 569/1991 Sb. , o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 49

[Práva a povinnosti kontrolních orgánů]

(1) Kontrolní metody, kontrolní postupy a vzájemné vztahy kontrolních orgánů a kontrolovaných organizačních složek při provádění kontroly se řídí zvláštními právními předpisy, ^{65a} které upravují finanční kontrolu a její výkon, a pravidly obsaženými ve vnitřních předpisech vydaných kontrolními orgány.

(2) Při kontrole u Pozemkového fondu České republiky se postupuje podle zvláštního právního předpisu. ⁶⁶

(3) Kontrolní orgány oznamují zjištěné nedostatky Ministerstvu financí.

(4) Kontrolní orgány spolupracují s orgány činnými v trestním řízení a dalšími příslušnými orgány při zjišťování a prokazování případů porušení povinností při hospodaření s majetkem nebo při jeho správě a plní oznamovací povinnost podle zvláštních právních předpisů. ⁶⁷

(5) Ministerstvo financí může z vlastního podnětu anebo na návrh jiného kontrolního orgánu v závažných případech nedostatků při hospodaření s určitým majetkem svým opatřením (§ 20) tento majetek organizační složce bez náhrady odejmout a určit jinou organizační složku příslušnou s majetkem hospodařit (§ 9 a 11).

(6) Ustanovení odstavce 5 se nevztahuje na majetek, s nímž jsou příslušné hospodařit Ústavní soud, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu a Kancelář Veřejného ochránce práv.

^{65a}

Například zákon č. 320/2001 Sb. , o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

⁶⁶

Zákon č. 552/1991 Sb. , o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷

§ 8 odst. 1 trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 50

[Odpovědnost za škody]

Odpovědnost za nedostatky na úseku kontroly na všech úrovních a za škodu, která tím státu vznikla, se řídí ustanovením § 47 tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ,

ZRUŠOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ (§ 51-67)

§ 51

[Přechodné ustanovení]

(1) Státní rozpočtové organizace zřízené zvláštním právním předpisem⁶⁸ (včetně ministerstev a jiných správních úřadů a orgánů státu, hospodařících s rozpočtovými prostředky) nebo zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů⁶⁹ ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady, jakož i Úřad pro ochranu osobních údajů, Úřad pro zahraniční styky a informace a státní organizace Správa úložišť radioaktivních odpadů,⁷⁰ které ve vztahu k majetku (§ 8) dosud vykonávaly právo hospodaření,⁷¹ popřípadě právo společného hospodaření⁷² nebo prozatímní správu⁷³ podle dosavadních předpisů,⁷⁴ jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami (§ 3); tímž dnem Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu nabývají obdobné postavení jako organizační složky státu. Účetními jednotkami zůstávají, pokud jimi byly do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Jejich statutární orgán má postavení vedoucího organizační složky a jeho jednání se řídí tímto zákonem.

(2) Pokud státní organizace, na kterou se vztahuje odstavec 1 a nejde přitom o ústřední orgán, okresní úřad nebo školský úřad, na základě zvláštního právního předpisu sama zřídila přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona státní rozpočtovou organizaci nebo státní příspěvkovou organizaci, je takto zřízená státní rozpočtová organizace nebo státní příspěvková organizace vnitřní organizační jednotkou organizační složky. Postavení a právní režim státních příspěvkových organizací zřízených na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵ Kanceláří prezidenta republiky a Akademií věd České republiky upravují zvláštní právní předpisy a tento zákon (§ 54 až 56).

68

Například zákon č. 555/1992 Sb. , o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb.

69

§ 31 zákona č. 576/1990 Sb. , o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 10/1993 Sb.

§ 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 425/1990 Sb. , ve znění zákona č. 254/1994 Sb.

§ 6 zákona č. 564/1990 Sb. , o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb.

70

§ 26 a násl. zákona č. 18/1997 Sb.

71

§ 64 odst 2 hospodářského zákoníku.

72

§ 64 odst. 3 hospodářského zákoníku.

73

§ 65 odst. 3 hospodářského zákoníku.

74

§ 761 odst. 1 obchodního zákoníku.

75

§ 3 odst. 2 zákona č. 114/1993 Sb. , o Kanceláři prezidenta republiky.

§ 3 odst. 2 zákona č. 283/1992 Sb. , o Akademii věd České republiky.

§ 52

[Účastníci právních vztahů]

(1) Pokud byly státní organizace dotčené změnami podle § 51 odst. 1 a státní organizace, které se staly vnitřní organizační jednotkou organizační složky podle § 51 odst. 2, účastníky právních vztahů vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a účastníky soudních, správních a jiných řízení zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a tyto vztahy a řízení pokračují anebo se obnoví po nabytí účinnosti tohoto zákona, je účastníkem uvedených právních vztahů a řízení stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Pokud právní předpisy, smlouvy a jiné právní skutečnosti založily do dne nabytí účinnosti tohoto zákona práva a povinnosti státním organizacím podle odstavce 1 jako právníckým osobám a tato práva a povinnosti do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvaly, je nadále jejich nositelem stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona. S cennými papíry, účastmi v jiných právníckých osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajícími, nabytými do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositeli dosud byly státní organizace podle odstavce 1, přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na stát a vykonává je příslušná organizační složka; jinak tyto pracovněprávní vztahy zůstávají nedotčeny.

(4) Pokud se v právních předpisech hovoří o státních organizacích podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, popřípadě vnitřní organizační jednotky podle tohoto zákona.

§ 53

[Zřizovatelské funkce]

(1) Ministerstva a jiné správní úřady, které zřídily státní organizace dotčené změnami podle ustanovení § 51 odst. 1, vykonávají zřizovatelskou funkci podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak; tím není dotčen okruh organizačních složek, které mohou být zřizovateli podle ustanovení § 4 odst. 1.

(2) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou funkci vůči státní organizaci podle odstavce 1, vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(3) Pokud se v právních předpisech hovoří o zřizovateli státních organizací podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, které vykonávají zřizovatelskou funkci v souladu s odstavcem 1 nebo odstavcem 2.

Postavení ostatních státních organizací

§ 54

[Přechodná ustanovení]

(1) Státní příspěvkové organizace zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady a dále Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, a jiné státní organizace zřízené (založené) na základě zvláštního právního předpisu nebo zvláštním právním předpisem, které ve vztahu k majetku dosud vykonávaly právo hospodaření, popřípadě právo společného hospodaření podle dosavadních předpisů anebo které budou ještě obdobně zřízeny (založeny), (dále jen „organizace“), jsou právníckými osobami a hospodaří s majetkem (§ 8). Při tom se řídí zvláštními právními předpisy a těmi ustanoveními tohoto zákona, která se vztahují na organizační složky příslušné hospodařit s majetkem podle § 9, nejde-li o úkony vyhrazené pouze ministerstvům. Dosavadní pohledávky a jiná majetková práva organizací se pro účely tohoto zákona považují za majetek (§ 8). Působnost tohoto zákona se nevztahuje na státní podniky založené podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, včetně těch, které se považují za založené podle uvedeného zákona, na státní organizace, které se uvedeným zákonem v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem řídí, a na Budějovický Budvar, národní podnik. Hospodaření těchto státních organizací upravují zvláštní právní předpisy.

(2) Výkon zřizovatelských (zakladatelských) funkcí vůči organizacím se řídí tímto zákonem, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Novou organizaci lze však zřídit (založit) pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem; to platí rovněž pro rozhodování o rozdělení, sloučení, splnutí a jiných změnách organizace.

(3) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci vůči organizaci již zřízené (založené), vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské (zakladatelské) funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(4) Rušení a zánik organizací upravují zvláštní právní předpisy. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, může organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci v souladu s odstavcem 2 nebo odstavcem 3 rozhodnout o zrušení organizace. Organizace zaniká dnem, který tato organizační složka určí. S majetkem, s nímž organizace hospodařila (odstavec 1) ke dni svého zániku, hospodaří nadále organizační složka, která o zrušení organizace rozhodla. Závazky, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a tato organizační složka v souvislosti s uvedenými závazky plní úkoly podle tohoto zákona (§ 38). Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a předchozí ustanovení pro ně platí obdobně.

§ 55

[Nabývání majetku]

(1) Organizace nemají vlastní majetek; za podmínek stanovených tímto zákonem nabývají majetek pro stát a jejich příslušnost hospodařit s majetkem (§ 8) se řídí ustanovením § 9. Vlastním jménem jednají v právních vztazích týkajících se majetku a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se tohoto majetku účastní přímo stát.

(2) Právní úkony organizací vyžadují ke své platnosti povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (§ 44 a § 45 odst. 2). S majetkem, se kterým organizace hospodaří, lze nakládat opatřením (§ 20). Ustanovení § 46, 47, 48, § 49 odst. 1, 3 a 4 a § 50 platí pro organizace obdobně.

(3) Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem se uskutečňuje na základě smlouvy, ⁷⁸ ustanovení § 19 odst. 2 platí pro tuto smlouvu obdobně. Náležitosti smlouvy, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem v těchto případech upraví prováděcí právní předpis.

(4) Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, může za podmínek stanovených tímto zákonem pro stát nabývat za úplatu cenné papíry a s předchozím souhlasem vlády i majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových. Po předchozím souhlasu vlády může založit obchodní společnost nebo se účastnit na jejím založení, vkládat do obchodní společnosti majetek, s nímž je příslušná hospodařit, převádět cenné papíry a nakládat s majetkovými účastmi v jiných obchodních společnostech než akciových. Pokud Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, nakládá s peněžitými pohledávkami, ustanovení § 32 a 36 se nepoužijí.

(5) S cennými papíry, účastmi v jiných právnických osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajícími, které organizace nabyly do dne účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

⁷⁸ § 51 občanského zákoníku.

§ 269 odst. 2 obchodního zákoníku.

§ 56

[Soupis závazků]

(1) Každá organizace vede v účetnictví závazky vzniklé ze své činnosti a závazky související s majetkem, se kterým je příslušná hospodařit. Její odpovědnost za tyto závazky a nakládání s nimi se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(2) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, může organizace smluvně převzít závazek jiné organizace pouze s předchozím souhlasem svého zřizovatele (zakladatele) , a nemá-li zřizovatele (zakladatele) , s předchozím souhlasem Ministerstva financí.

(3) Ustanovení § 39 až 42 platí pro závazky organizace obdobně.

(4) Převzetí závazku organizace státem a přechod závazku organizace na stát jsou přípustné pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(5) Stát ručí za závazky organizací pouze tehdy, jestliže tak stanoví zvláštní právní předpis anebo jestliže se k tomu stát výslovně zavázal. Po zániku organizace toto ručení trvá, přejde-li závazek na jinou organizaci. Jménem státu jako ručitele vystupuje zřizovatel (zakladatel) organizace a v ostatních případech Ministerstvo financí.

(6) Majetek, se kterým hospodaří organizace, za jejíž všechny závazky stát ručí podle odstavce 5, nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle zvláštního právního předpisu. ⁵⁶

Zákon č. 182/2006 Sb. , o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 57

[Státní podniky, rozpočtové a příspěvkové organizace]

(1) Dosavadní státní podniky ⁷⁹ a státní rozpočtové a příspěvkové organizace, u nichž byla funkce zakladatele a pravomoc tyto organizace zřizovat, řídit a zrušovat přenesena podle zvláštních právních předpisů ⁸⁰ na příslušná zastupitelstva obcí a které ke dni účinnosti tohoto zákona dosud nezanikly, nejsou organizačními složkami podle tohoto zákona a nevztahuje se na ně ustanovení § 54 až 56.

(2) Právní poměry státních podniků, na které se vztahuje odstavec 1, se řídí zvláštními právními předpisy a přiměřeně ustanovením § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb. , o státním podniku; část ustanovení § 20 odst. 3 týkající se zrušení státního podniku se nepoužije. Obec, na niž byla přenesena funkce zakladatele, podnik zruší s likvidací podle zvláštních právních předpisů ⁸¹ anebo jej zruší bez likvidace; v tom případě je povinna učinit opatření o veškerém majetku podniku a jeho závazcích (odstavec 6).

(3) Státní rozpočtové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; přechodná ustanovení uvedeného zákona o organizační složce obce se použijí obdobně.

(4) Státní příspěvkové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvkovými organizacemi obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a jejich právní poměry se řídí uvedeným zákonem a zvláštními právními předpisy.

(5) Právo hospodaření ⁷¹ k věcem ve vlastnictví státu vykonávané státními organizacemi uvedenými v odstavci 1 podle dosavadních předpisů ⁷⁴ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Věci, k nimž právo hospodaření takto zaniklo, jsou majetkem podle § 10 písm. b) tohoto zákona. Pokud s těmito věcmi souvisejí závazky uvedených státních organizací, přecházejí takové závazky na stát.

(6) Práva a ostatní majetkové hodnoty státu, s nimiž byly státní organizace uvedené v odstavci 1 oprávněny ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nakládat podle dosavadních předpisů, nejsou majetkem podle tohoto zákona (§ 8) a náleží

- a) podnikům podle odstavce 2; závazky dosavadních státních podniků (odstavec 1), které nepřešly na stát podle odstavce 5, zůstávají nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2,
- b) příslušným obcím, jde-li o organizační složky obcí podle odstavce 3 anebo o příspěvkové organizace obce podle odstavce 4; na tyto obce přecházejí rovněž závazky dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1), pokud nepřešly na stát podle odstavce 5.

(7) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních podniků (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1) zůstávají změnami podle předchozích ustanovení nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2 a příspěvkové organizace obce podle odstavce 4. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 3) přecházejí na příslušné obce.

79

§ 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb. , o státním podniku.

80

§ 67 zákona č. 367/1990 Sb. , o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

§ 36 zákona č. 418/1990 Sb. , o hlavním městě Praze.

81

§ 761 odst. 2 obchodního zákoníku.

71

§ 64 odst 2 hospodářského zákoníku.

74

§ 761 odst. 1 obchodního zákoníku.

§ 58

[Dohody o hospodaření s majetkem]

(1) Nedohodnou-li se organizační složky (§ 51) navzájem, organizační složky a organizace (§ 54 až 56) a nebo tyto organizace navzájem, které z nich bude nadále podle tohoto zákona příslušet hospodaření s majetkem, k němuž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvalo právo společného hospodaření, ⁷² postupuje se podle § 9 odst. 2.

(2) Pokud se v právních předpisech používá pojem „právo hospodaření“, ⁷¹ „právo společného hospodaření“, ⁷² popřípadě „správa“ ⁸² a dále pojem „prozatímní správa“, ⁷³ rozumí se tím vztahy státu a organizací (§ 57 až 59) k majetku podle tohoto zákona.

72

§ 64 odst. 3 hospodářského zákoníku.

71

§ 64 odst 2 hospodářského zákoníku.

82

Čl. III bod 4 zákona č. 98/1988 Sb. , kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník.

73

§ 65 odst. 3 hospodářského zákoníku.

Úprava některých užívacích vztahů k majetku

§ 59

[Trvalé užívání]

(1) Dosavadní vztahy trvalého užívání podle § 70 hospodářského zákoníku ⁸³ se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na výpůjčku ⁸⁴ na dobu určitou 6 let. Po tuto dobu se výpůjčka řídí ustanoveními občanského zákoníku.

(2) Příslušné organizační složky (§ 9) během doby stanovené v odstavci 1 smluvně upraví s jednotlivými vypůjčiteli další právní vztahy k užívanému majetku. Pokud v případě tohoto majetku nebo jeho části budou splněny podmínky pro postup podle § 22 odst. 2, převedou tento majetek nebo jeho část bezúplatně do vlastnictví vypůjčitele podle tohoto zákona. V ostatních případech, anebo neprojeví-li vypůjčitel o takový převod zájem, nabídnou vypůjčitelé jinou smluvní úpravu právního vztahu k tomuto majetku podle tohoto zákona.

(3) Pokud se účastníci užívacího vztahu postupem podle odstavce 2 nedohodnou jinak, výpůjčka podle odstavce 1 zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s majetkem se naloží podle tohoto zákona.

83

§ 876 odst. 1 občanského zákoníku.

84

§ 659 a násl. občanského zákoníku.

§ 60

[Smlouvy o výpůjčce]

(1) Užívací vztahy právnických a fyzických osob k věcem založené smlouvou o výpůjčce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají nejpozději uplynutím jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem nedohodnou jinak.

(2) Užívací vztahy právnických a fyzických osob k nebytovým prostorům založené smlouvou o nájmu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a sjednané na dobu určitou zanikají nejpozději uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Nemá-li vlastník bytu nebo nebytového prostoru počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona upravena práva k pozemku v rozsahu svého spoluvlastnického podílu na společných částech domu, ⁸⁵ postupuje příslušná organizační složka (§ 9, 11) při úpravě těchto práv podle tohoto zákona.

85

§ 21 odst. 4 zákona č. 72/1994 Sb. , ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

§ 60a

[Bezúplatný převod]

(1) Příslušná organizační složka (§ 9 a 11) převede pozemek tvořící jeden funkční celek s bytovým domem ve vlastnictví bytového družstva bezúplatně do vlastnictví tohoto bytového družstva.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně v případě pozemku, který tvoří jeden funkční celek

a) s rodinným domem ⁸⁶ a jeho příslušenstvím, popřípadě k němu příslušející garáží ve vlastnictví bytového družstva, pokud rodinný dům byl vystavěn bytovým družstvem po 1. lednu 1969 na základě výjimky z předpisů o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě ⁸⁷ a na jeho výstavbu byla poskytnuta finanční, úvěrová a jiná pomoc příslušející družstevní bytové výstavbě,

b) s garáží, popřípadě garážemi ve vlastnictví bytového družstva, na financování jejichž výstavby se podílely fyzické osoby - členové bytového družstva nebo jejich právní předchůdci; to platí i v případě družstev, jejichž předmětem činnosti je výstavba a správa garáží pro jejich členy, jsou-li ostatní podmínky splněny.

(3) Došlo-li k převodu rodinného domu a jeho příslušenství, popřípadě k němu příslušející garáže uvedených v odstavci 2 písm. a) z vlastnictví bytového družstva, příslušná organizační složka převede pozemek tvořící jeden funkční celek s tímto rodinným domem a jeho příslušenstvím, popřípadě k němu příslušející garáží bezúplatně do vlastnictví vlastníka rodinného domu a jeho příslušenství, popřípadě k němu příslušející garáže, je-li fyzickou osobou.

(4) Podle odstavce 3 se postupuje obdobně, došlo-li k převodu garáže uvedené v odstavci 2 písm. b) z vlastnictví bytového družstva, popřípadě družstva, jehož předmětem činnosti je výstavba a správa garáží pro jeho členy, do vlastnictví fyzické osoby.

(5) Příslušná organizační složka převede spoluvlastnický podíl k pozemku tvořícímu jeden funkční celek s domem s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona č. 72/1994 Sb. , kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a to v rozsahu odpovídajícím spoluvlastnickému podílu na společných částech domu podle § 8 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů, bezúplatně

- a) do vlastnictví fyzické osoby, která je vlastníkem bytu nebo garáže nebo ateliéru v takovém domě, jestliže tato osoba byla v době převodu bytu nebo garáže nebo ateliéru z vlastnictví bytového družstva, podle ustanovení § 23 zákona o vlastnictví bytů, nájemcem uvedeného bytu nebo garáže nebo ateliéru a členem tohoto bytového družstva, nebo
- b) do vlastnictví fyzické osoby, která je vlastníkem bytu nebo garáže nebo ateliéru v takovém domě, jestliže bytové družstvo jako vlastník budovy prohlášením vymezilo byty a nebytové prostory jako samostatné jednotky podle zákona o vlastnictví bytů a tato osoba získala uvedený byt nebo garáž nebo ateliér do vlastnictví výstavbou na základě smlouvy o výstavbě bytu nebo nebytového prostoru podle zákona o vlastnictví bytů, nebo tato osoba získala uvedený byt do vlastnictví na základě smlouvy o výstavbě na budově ve vlastnictví bytového družstva, popřípadě na domě s byty a nebytovými prostory podle zákona o vlastnictví bytů, z nichž alespoň jeden byl ve vlastnictví bytového družstva podle zákona o vlastnictví bytů, nebo
- c) do vlastnictví fyzické osoby, která se vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru uvedeného v písmenu a) nebo b) stala na základě převodu nebo přechodu vlastnictví tohoto bytu nebo garáže nebo ateliéru, nebo
- d) do vlastnictví bytového družstva, které zůstalo vlastníkem nepřevedených bytů nebo nebytových prostorů v takovém domě.

(6) K platnosti smluv uzavíraných podle odstavců 1 až 5 není zapotřebí schválení Ministerstva financí podle ustanovení § 22 odst. 3 ani Ministerstva životního prostředí podle § 22 odst. 5.

(7) Jestliže k pozemku uvedenému v odstavci 5 nebo k části tohoto pozemku vzniklo věcné břemeno podle § 21 odst. 5 a 6 zákona o vlastnictví bytů a tento pozemek byl bezúplatně převeden podle odstavce 5, příslušná organizační složka po provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí upustí od vymáhání pohledávky odpovídající náhradě za věcné břemeno k tomuto pozemku nebo jeho části, pokud tato pohledávka dosud trvá; ustanovení § 35 odst. 1 a 2 a § 36 se nepoužijí. Jestliže vlastník bytu nebo nebytového prostoru uvedený v odstavci 5, s nímž příslušná organizační složka uzavřela smlouvu, náhradu nebo její část zaplatil, příslušná organizační složka po provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí vrátí přijatou částku tomuto vlastníkovvi, popřípadě tomu jeho dědici nebo právnímu nástupci, na kterého vlastnictví pozemku přešlo.

88

§ 3 písm. c) vyhlášky č. 137/1998 Sb. , o obecných technických požadavcích na výstavbu.

87

§ 10 odst. 2 vyhlášky č. 137/1968 Sb. , o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě.

§ 60b

[Další podmínky u výpůjčky]

Pokud k pozemku tvořícímu jeden funkční celek s bytovým domem, rodinným domem, garáží nebo s domem s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů (§ 60a) vznikla podle ustanovení § 59 odst. 1 výpůjčka právnické osobě, která není vlastníkem bytového domu, rodinného domu, garáže, domu s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů ani bytu nebo nebytového prostoru v tomto domě, a tato výpůjčka trvá anebo je-li již pozemek užíván touto právnickou osobou na základě smlouvy uzavřené podle ustanovení § 59 odst. 2, postupuje se podle ustanovení § 60a pouze za podmínky, že se příslušná organizační složka (§ 9 a 11) předem dohodne s uživatelem pozemku na zrušení této výpůjčky nebo jiného užívacího vztahu, popřípadě že tato výpůjčka nebo užívací vztah jinak zanikne.

§ 60c

[Úplatnost převodu]

(1) Příslušná organizační složka převede pozemek tvořící jeden funkční celek se stavbou, nejde-li o stavbu drobnou, za cenu stanovenou vyhláškou č. 393/1991 Sb. , o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění platném k 1. listopadu 1991, do vlastnictví družstva uvedeného v § 18 odst. 1 zákona č. 42/1992 Sb. , o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, kterému vznikla podle ustanovení § 59 odst. 1 výpůjčka a které je vlastníkem stavby, a to za podmínky, že výpůjčka dosud trvá a nelze přitom postupovat podle ustanovení § 59 odst. 2 věty druhé. Postup podle věty první se neuplatní u družstva, které je v likvidaci nebo ohledně jehož majetku je vedeno insolvenční řízení . Převod bude proveden k žádosti družstva uvedeného ve větě první, bude-li podána u příslušné organizační složky nejpozději 31. prosince 2003. Neprojeví-li toto družstvo zájem o převod uvedeného pozemku do svého vlastnictví a účastníci užívacího vztahu se nedohodnou ani na jiné smluvní úpravě právního vztahu k uvedenému pozemku podle tohoto zákona, platí o zániku výpůjčky a naložení s uvedeným pozemkem ustanovení § 59 odst. 3.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně i v případě bytového družstva, jedná-li se o pozemek, ke kterému vznikla tomuto bytovému družstvu výpůjčka podle ustanovení § 59 odst. 1 a tvoří jeden funkční celek se stavbou, která není stavbou drobnou, je ve vlastnictví tohoto bytového družstva a slouží k zabezpečení správy, údržby a oprav bytových domů ve vlastnictví tohoto bytového družstva anebo k zajištění plnění poskytovaných s užíváním bytů ve vlastnictví nebo správy tohoto bytového družstva.

(3) Ustanovením odstavců 1 a 2 není dotčena možnost provést převod bezúplatně za podmínek ustanovení § 22 odst 2.

§ 61

[Trvalé užívání pozemků]

Smlouvy, jimiž bylo podle čl. II zákona č. 131/1982 Sb. , kterým se mění a doplňuje občanský zákoník a upravují některé další majetkové vztahy, zřízeno právo trvalého užívání pozemku cizím právnickým osobám, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto užívání pozemku za úplatu, anebo na smlouvy o výpůjčce, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto bezúplatné užívání pozemku.

§ 62

[Dočasné užívání nemovitých věcí]

(1) Smlouvy, jimiž byly do 1. ledna 1992 právnickým a fyzickým osobám přenechány za úplatu k dočasnému užívání nemovité věci nebo její části podle § 397 a 398 občanského zákoníku, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud do uvedeného dne užívací vztahy jimi založené nezanikly anebo nebyly upraveny jinak.

(2) Pokud byla nemovitá věc nebo její část přenechána smlouvou podle odstavce 1 k dočasnému užívání bezúplatně, mění se tato smlouva za podmínek uvedených v odstavci 1 na smlouvu o výpůjčce na dobu určitou jednoho roku. Nedohodnou-li se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem jinak, výpůjčka zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s nemovitou věcí nebo její částí se naloží podle tohoto zákona.

Převzetí agendy prozatímní správy

§ 63

[Povinnosti měst]

(1) Přenesená působnost měst Brna, Ostravy a Plzně a městských částí Praha 1 až 15 při výkonu prozatímní správy podle dosavadních předpisů ⁷⁴ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Uvedená města a městské části jsou povinny do 6 měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona veškerý majetek, s nímž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nenaložily, předat organizačním složkám příslušným podle § 11 odst. 4.

(2) Předmětem předání podle odstavce 1 budou rovněž všechny uzavřené i neuzavřené spisové materiály a pomůcky operativní evidence k agendě prozatímní správy a další listiny týkající se majetku, jakož i doklady o závazcích souvisejících s předávaným majetkem. O předání pořídí jeho účastníci zápis; přílohou zápisu budou seznamy všech předávaných položek.

(3) Po dobu do předání podle odstavců 1 a 2 jsou uvedená města a městské části oprávněny a povinny v zastoupení státu činit ohledně majetku a souvisejících závazků přiměřeně podle tohoto zákona pouze neodkladné úkony. Prokazatelné a odůvodněné náklady s tím spojené uhradí městu nebo městské části na základě provedeného vyúčtování jménem státu příslušná organizační složka (§ 11 odst. 4).

(4) Příslušná organizační složka po předání podle odstavců 1 a 2 zajistí, aby u věcí, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶ byl proveden záznam²⁷ v katastru. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 2 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky.²⁸

74

§ 761 odst. 1 obchodního zákoníku.

26

§ 2 odst. 1 a 2 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

27

§ 7 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.

28

§ 2 odst. 4 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb., ve znění zákona č. 89/1996 Sb. a zákona č. 220/2000 Sb.

§ 64

[Pracovněprávní vztahy]

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům, kteří v Praze, Brně, Ostravě a Plzni zajišťují agendu prozatímní správy předávanou podle § 63, mohou přejít na stát v rozsahu dohodnutém mezi příslušnými městy na straně jedné a státem na straně druhé. Jednotlivé dohody musí být písemné a musí v nich být stanoven den přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

§ 64a

Poskytování údajů z informačního systému evidence

obyvatel

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje pro výkon působnosti na úseku hospodaření s majetkem státu Ministerstvu financí a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a

stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) adresa místa trvalého pobytu,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- e) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) druh a adresa místa pobytu,
- e) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 65

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo financí stanoví vyhláškou

- a) podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas se zřízením organizační složky a náležitosti zřizovací listiny (§ 4 odst. 2),

- b) rozsah údajů potřebných pro účely oznámení vzniku, změny nebo zániku organizační složky (§ 5 odst. 3),
- c) způsob a podmínky vedení operativní evidence majetku (§ 15 odst. 3),
- d) pravidla nakládání s majetkem mezi organizačními složkami (§ 19 odst. 1),
- e) postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby (§ 15 odst. 2, § 19 odst. 3),
- f) zásady postupu při zjišťování zájemců o koupi majetku (§ 22 odst. 1),
- g) náležitosti smlouvy, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem (§ 55 odst. 3) ,
- h) postup stanovení veřejného zájmu pro možnost bezúplatného převodu majetku státu (§ 22 odst. 2), a to zejména ve vztahu k majetku státu, na který byl před účinností tohoto zákona zřízen vztah trvalého užívání (§ 59 odst. 1 a 2).

(2) Ministerstvo zemědělství stanoví vyhláškou podrobnější pravidla pro plnění povinností podle ustanovení § 14 odst. 1 a 3 Pozemkovým fondem České republiky.

§ 66

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 61/1986 Sb. , o prozatímní správě národního majetku, ve znění pozdějších předpisů.
2. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 119/1988 Sb. , o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů.

§ 67

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.